

Сімейна форма навчання

Що таке сімейна форма навчання?

Сімейна (домашня) форма здобуття освіти — спосіб організації освітнього процесу дітей самостійно їхніми батьками. Відповідальність за здобуття освіти дітьми на рівні, не нижчому за стандарти освіти, несуть батьки. Якщо рівень знань дитини виявиться незадовільним — школа має повне право наполягати на її поверненні до очної форми навчання.

На який документ посилатися при переведенні на сімейну форму?

У 2017 році Верховна Рада України ухвалила новий закон Про освіту. Він передбачає реалізацію концепції Нової української школи, яка серед інших опцій пропонує домашнє навчання. Учень, який навчався вдома, має право отримати повноцінний диплом та атестат, як і всі школярі.

Хто може обирати сімейну форму навчання?

Положення про сімейну освіту носить загальний характер і стосується всіх державних шкіл без винятку.

Чи можуть відмовити у переведенні на сімейну форму?

Адміністрація школи не має жодної законної підстави відмовити батькам, які хочуть перевести свою дитину на сімейну форму навчання.

Як проходить оцінювання?

Якщо весь освітній процес для дитини організують батьки, важливо слідкувати за прогресом у навчанні. Вона має не відставати від однолітків, а рівень знань має відповідати показникам Держстандарту. Для цього учні проходять оцінювання чотири рази на рік. Як його проходити (онлайн чи офлайн), кожен заклад визначає самостійно.

Коли учню можуть не дозволити продовжити навчатись за сімейною формою?

У випадку результатів нижче задовільного хоча б з одного предмету педагогічна рада може:

- рекомендувати батькам перевести дитину на очну форму (для учнів 1–4-х класів);
- перевести учня на очну форму (для учнів 5–11-х (12-х) класів).

До того ж, школа сприяє організації процесу навчання. Учні, які навчаються за сімейним форматом, мають отримувати шкільні підручники, консультації та допомогу вчителів.

Сімейна форма навчання: які документи потрібні?

Якщо ви змінюєте школу, спочатку подайте стандартний пакет документів, щоб дитину до неї зарахували:

- паспорт або інший документ, який посвідчує особу заявника;
- копію та оригінал свідоцтва про народження дитини або документ, що посвідчує її особу;
- оригінал або копію медичної довідки за формою № 086-1/о;
- документ, який підтверджує місце проживання дитини або батьків.

Якщо ж ви зареєстровані в школі і просто хочете змінити форму навчання, необхідна заява одного з батьків дитини або самого учня, якщо він – повнолітній.

Зразки таких заяв можна знайти у вільному доступі онлайн або звернутися до адміністрації школи.

Які кроки після написання заяви?

Спершу заяву розглядає директор.

1. Директор інформує батьків про всі нюанси такого навчання.
2. Школа складає індивідуальний план для дитини.
3. Директор має видати відповідний наказ.

Коли можна перевестися на сімейну форму?

Найоптимальніше – на початку року, але протягом року це також можливо зробити.

Як батьки можуть повернути свою дитину до очної форми навчання?

Для цього батькам потрібно написати відповідну заяву — без жодних пояснень причини зміни рішення. І через два тижні дитина знову може відвідувати школу.

Чи можуть учні на індивідуальній формі брати участь в олімпіадах та мати інші форми відзнаки досягнень у навчанні?

Так, учні, які навчаються за індивідуальною формою, можуть на загальних підставах брати участь в олімпіадах, турнірах, конкурсах та інших змаганнях.

На рівні з іншими учнями вони мають право на відзначення успіхів у навчанні. Їх можуть нагороджувати похвальними листами та грамотами, а також шкільними медалями.

Які переваги та недоліки такої форми навчання?

Переваги:

- учень може навчатися будь-де і в зручний для нього час. Він отримає атестат державного зразка чи буде переведений до наступного класу.
- Раніше така форма здобуття освіти була актуальною для дітей, які професійно займаються спортом і не можуть відвідувати школу. Зараз цю форму рекомендують батькам, які виїхали за кордон. Тож якщо їхні діти будуть відвідувати європейські школи, але не бажають втрачати український навчальний рік, – зможуть отримати й український атестат.

Недоліки:

- Учням важко самостійно опрацювати матеріал. Така форма навчання підходить не всім дітям, а лише тим, які мають гарно розвинені навички самодисципліни і самоконтролю. Або ж їм можуть допомагати батьки, контролюючи процес навчання.

- контрольні роботи учень може виконувати не самостійно, – і це неможливо перевірити, тому оцінка не буде повністю об'єктивною.

Попри всі недоліки можна рекомендувати сімейну форму освіти тим, хто за кордоном, але планує повернутися в Україну і хоче, щоб дитина отримала документ про здобуття української освіти.

Як створити умови для навчання вдома?

Декілька порад, як можна зробити процес домашнього навчання більш ефективним:

- складіть розклад щоденних занять;
- разом із дитиною розбирайте складні теми;
- контролюйте кількість часу, яку дитина приділяє навчанню;
- періодично самостійно чи за допомогою викладачів проводьте контроль засвоєних знань.

Положення про сімейну (домашню) форму навчання Гаразджанської гімназії

I Загальні положення

1.1 Це Положення визначає порядок організації здобуття повної загальної середньої освіти (далі - здобуття освіти) за домашньою (сімейною) формою навчання в Гаразджанській гімназії на виконання ст.9 Закону України «Про освіту», п.3 ст.4 Закону України «Про повну загальну освіту», відповідно до наказу Міністерства освіти і наук України від 12.01.2016 № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 липня 2019 року № 955) Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 02 серпня 2019 року за №852/33823), «Про затвердження Положення про індивідуальну форму здобуття повної загальної середньої освіти».

Організація здобуття освіти за домашньою (сімейною) формою може здійснюватися на будь-якому рівні повної загальної середньої освіти за винятком випадків, передбачених Положенням про індивідуальну форму здобуття повної загальної середньої освіти.

1.2. Під сімейною формою здобуття освіти розуміється спосіб організації освітнього процесу дітей самостійно їхніми батьками для здобуття формальної (дошкільної, повної загальної середньої) та/або неформальної освіти, при чому відповідальність за здобуття освіти дітьми на рівні не нижче

стандартів освіти несуть батьки, а оцінювання результатів навчання здійснюються відповідно до чинного законодавства.

1.3. Метою сімейної форми здобуття освіти є надання освітніх послуг учням школи для набуття ними знань, умінь і навичок відповідно до навчальних програм шляхом.

1.4. Завданням сімейної форми здобуття освіти є забезпечення учням школи можливості реалізації конституційного права на здобуття освіти.

1.5. Для забезпечення сімейної форми здобуття освіти в закладі можуть використовуватися технології дистанційного навчання відповідно до Положення про дистанційне навчання, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 25 квітня 2013 року № 466, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 квітня 2013 року за № 703/23235.

1.6. Інформація про форми здобуття освіти, що забезпечуються закладом освіти, оприлюднюється на веб-сайті (за їх відсутності - на веб-сайтах засновників).

II . Порядок зарахування на сімейну форму здобуття освіти та облік зарахованих

2.1. Зарахування на сімейну форму здобуття освіти проводиться зазвичай до початку навчального року. Переведення на сімейну форму здобуття освіти може відбуватися протягом навчального року, але не пізніше ніж за 3 місяці до проведення річного оцінювання чи державної підсумкової атестації (далі - атестація).

2.2. Зарахування осіб на сімейну форму здобуття освіти, переведення та відрахування здійснюється відповідно до пунктів 4, 5, 8 розділу I, розділу III, пункту 1 розділу IV Порядку зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 16 квітня 2018 року № 367, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 05 травня 2018 року за № 564/32016. (додаток 1)

2.3. Облік здобувачів освіти, зарахованих (переведених) на сімейну форму, здійснюється відповідно до Порядку ведення обліку дітей дошкільного, шкільного віку та учнів, затвердженого [постановою Кабінету Міністрів України від 13 вересня 2017 року № 684](#)

2.4. За бажанням та відповідно до заяви батьків учень/учениця протягом навчального року можуть повернутися на очну форму навчання.

III. Організація та реалізація сімейної форми освіти

3.1. Для ефективної організації здобуття загальної середньої освіти (далі - здобуття освіти) за сімейною формою навчання в закладі, на початку

навчального року, створюється робоча комісія. Головою комісії є директор освітнього закладу, членами комісії заступники директора з навчально-виховної роботи та вчителі- предметними, які координують сімейне навчання в освітньому закладі.

3.2. Організація здобуття освіти за сімейною формою може здійснюватися на будь-якому рівні повної загальної середньої освіти і можливе для осіб віком до 18 років, батьки яких виявили бажання організувати освітній процес самостійно з урахуванням здібностей, інтересів, потреб, мотивації, можливостей і досвіду своїх дітей, для забезпечення їх індивідуального темпу здобуття освіти.

3.3. Батьки, інші законні представники здобувачів освіти, які виявили бажання організувати освітній процес з урахуванням здібностей, інтересів, потреб, мотивації, можливостей і досвіду своїх дітей, для забезпечення їх індивідуального темпу засвоєння освітньої програми беруть на себе відповідальність за організацію всього освітнього процесу для учня. Вони ж несуть відповідальність за здобуття знань на рівні Держстандарту

3.4. Керівник закладу освіти, забезпечує реалізацію індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів освіти шляхом розроблення індивідуальних навчальних планів та індивідуальних програм розвитку (для осіб з особливими освітніми потребами), організації та проведення консультацій, надання доступу здобувачам освіти до безкоштовного користування підручниками, навчальними посібниками та іншою літературою бібліотечного фонду, навчальною, науковою, виробничою, культурною, спортивною інфраструктурою закладу освіти тощо.

3.5. Керівник закладу освіти ознайомлює здобувачів освіти, їх батьків (одного з них) із порядком організації сімейної форми здобуття освіти, визначеним цим Положенням та іншими актами законодавства у сфері загальної середньої освіти.

3.6. Керівник закладу освіти здійснює контроль за виконанням освітніх програм, за якими навчаються здобувачі освіти за сімейною формою.

3.7. Питання про особливості організації навчання здобувачів освіти (здобуття загальної середньої освіти) за сімейною формою навчання розглядаються на засіданнях педагогічної ради, робочих нарадах, рішення нарад підтверджується наказом та затверджується директором.

3.8. У разі повернення учня на очну форму навчання протягом семестру, учень має скласти тематичну контрольну роботу з тем, які були пройдені на дату його виходу на навчання.

IV. Проведення оцінювання

4.1. Форму, зміст і спосіб оцінювання рівня навчальних досягнень учня обирає заклад освіти.

4.2. Форми проведення оцінювання визначає вчитель за погодженням предметної комісії та з урахуванням змісту індивідуальної навчальної програми та специфіки предмету.

4/3. Сімейна (домашня) форма освіти не передбачає надсилання учнями поточних завдань та їх перевірку вчителем.

4.4 Для зменшення навантаження на учнів:

4.4.1 Можуть бути зараховані результати навчання учнів з предметів галузей «мистецька», «фізична культура», отриманих учнями у закладах позашкільної освіти України, за заявою батьків та відповідно до рішення педагогічної ради. Відповідні довідки із закладів позашкільної освіти мають бути подані не пізніше 22 грудня для зарахування оцінок за I семестр і не пізніше 31 травня для зарахування оцінок за II семестр поточного навчального року.

4.4.2 Можуть бути зараховані результати навчання учнів на підставі заяв батьків з предметів галузей «мистецька», «фізична культура», «трудове навчання/ технології», «інформатики», отримані учнями в закладах освіти за межами України. Відповідні довідки (з перекладом на українську мову) з підсумковими або поточними оцінками із закладів освіти за межами України мають бути подані не пізніше 22 грудня для зарахування оцінок за I семестр і не пізніше 31 травня для зарахування оцінок за II семестр поточного навчального року.

4.4.3 Можуть бути зараховані результати навчання учнів з предметів, що вивчаються у закладі освіти за кордоном та відповідають предметам освітньої програми навчального закладу. Для цього, не пізніше 30 вересня, батьки мають надати програму з навчального закладу в якому навчається учень/учениця (з перекладом на українську мову) .

4.5. Завдання для оцінювання складає заклад освіти з урахуванням очікуваних результатів навчання (відповідно до освітньої програми та навчальних програм з окремих навчальних предметів (інтегрованих курсів).

4.6. Переведення оцінок, отриманих у закордонній школі у 12-бальну систему заклад освіти здійснює самостійно.

4.7. Кількість оцінювань:

4.7.1 Здобувачі освіти початкової школи складають два формувальних оцінювання у 1-2 класах протягом навчального року, два рівневих оцінювання у 3- 4 класах протягом навчального року, а також державна підсумкова атестація учнів четвертих класів.

4.7.2 Здобувачі освіти базового рівня складають два підсумкових (семестрових) оцінювання.

4.8. Річне підсумкове оцінювання здійснюється на основі семестрового або скоригованого семестрового оцінювання.

4.9. Семестрове підсумкове оцінювання проводиться відповідно до графіку формульовального, рівневого, семестрового оцінювання, який має бути оприлюднений не пізніше як за місяць до початку її проведення.

4.10. Підсумкове семестрове оцінювання у формі проєктів проводиться протягом не більше одного навчального тижня з моменту проведення консультації і захищається у дату зазначену у графіку підсумкового семестрового оцінювання.

Підсумкове семестрове оцінювання у формі тесту, контрольної роботи, диктанту проводиться в режимі реального часу онлайн на платформі Meet з ввімкненою камерою та мікрофоном.

4.11. Семестрова підсумкове оцінювання проводиться:

4.11.1 За I семестр – протягом грудня, за II семестр – протягом травня.

4.11.2 У разі не проходження семестрового оцінювання, у визначений за графіком час, учень отримує «н/а» (буде не атестований).

4.11.3 При не згоді з результатами оцінювання, учень має право на повторне семестрове оцінювання. Заява від батьків надається протягом 3-х робочих днів з моменту оприлюднення семестрової оцінки.

4.12. Навчальний час для проведення формульовального оцінювання учнів 1-2 класів визначається відповідно до Положення, але не більше ніж 4 навчальні дні упродовж навчального року (з урахуванням вимог до організації освітнього процесу відповідно до державних санітарних правил і норм).

4.13. Результати оцінювання фіксуються в електронному журналі.

4.14. Результати оцінювання та рекомендації батькам, іншим законним представникам щодо організації подальшого навчання зазначаються у свідоцтві досягнень або таблиці навчальних досягнень.

4.15. Якщо за результатами підсумкового оцінювання та/або атестації здобувачів освіти встановлено рівень їх навчальних досягнень не нижче середнього, вони можуть продовжувати навчання за сімейною (домашньою) формою.

4.16. Якщо за результатами підсумкового оцінювання здобувачів освіти за одним або кількома навчальними предметами встановлено початковий рівень їх навчальних досягнень або здобувачі освіти не пройшли підсумкового оцінювання без поважних причин, вони можуть повторно пройти оцінювання протягом місяця (у межах навчального року). Батьки мають створити умови,

які забезпечують підвищення рівня навчальних досягнень здобувачів освіти і повторне проходження ними оцінювання.

4.17. Якщо за результатами повторного оцінювання здобувачів освіти встановлено початковий рівень їх навчальних досягнень, вони можуть бути переведені на інституційну форму здобуття освіти відповідно до рішення педагогічної ради закладу освіти.

V. Права та обов'язки батьків

5.1. Відповідальність за здобуття освіти дітьми на рівні не нижче стандартів освіти несуть батьки. Для спостереження за навчальним поступом здобувачів освіти батьки можуть використовувати портфоліо, в якому фіксуються навчальні досягнення.

5.2. Батьки здобувачів освіти можуть на договірних засадах залучати до організації здобуття освіти за сімейною (домашньою) формою інших суб'єктів освітньої діяльності.

5.3. Для забезпечення здобуття дитиною освіти за сімейною (домашньою) формою між закладом освіти і батьками (одним із них) може укладатися договір про надання освітніх послуг.

5.4. Для запобігання порушенням прав дітей та забезпечення виконання обов'язків батьків заклад освіти інформує відповідну службу у справах дітей про здобувачів освіти, зарахованих (переведених) на сімейну (домашню) форму.

. Права та обов'язки здобувачів освіти за сімейною формою навчання

6.1. Здобувач освіти на індивідуальній формі навчання має можливість використовувати всю інфраструктуру закладу – навчальну, спортивну, наукову тощо. Учень має можливість оформити учнівський квиток і користуватись необхідними підручниками, зокрема й електронними.

6.2. Здобувач освіти також може розраховувати на допомогу педагогічних працівників, мати психологічний і соціально-педагогічний супровід, проходити а оцінювання навчальних досягнень та/або державну підсумкову атестацію, а також одержати документ про освіту.

6.3. Здобувач освіти, який навчається за індивідуальною формою, більшість навчального часу проводить самостійно. Але індивідуальна форма не обмежує його у спілкуванні з іншими учнями – ані в неформальному, ані на території школи.

6.4. За умови поєднання різних форм навчання здобувач освіти має право відвідувати уроки разом з класом, до якого прикріплений, та виконувати увесь об'єм завдань (класних і домашніх). Може брати участь в екскурсіях, практичних заняттях, проектній роботі; на загальних підставах брати участь в

олімпіадах, турнірах, конкурсах та інших змаганнях. При умові зазначення батьками в заяві певних предметів, що вивчаються здобувачем освіти за інституційною формою, зобов'язаний відвідувати ці заняття і виконувати увесь обсяг завдань. Інші предмети вивчати відповідно до індивідуального навчального плану переважно самостійно, можливо з використанням в консультативному режимі технологій змішаного навчання.

6.5. Здобувачі освіти за індивідуальною (сімейною) формою навчання також на рівні з іншими учнями мають право на відзначення успіхів у навчанні. Вони нагороджуються похвальними листами та грамотами.